

OCEAN2012

Reforma europejskiego rybołówstwa

An underwater photograph showing a large shark swimming in the upper half of the frame. In the lower half, there is a large, vibrant yellow-orange coral structure. The water is clear and blue.

OCEAN2012
Reforma europejskiego
rybołówstwa

*zdrowe, tętniące
życiem oceany*

Europejskie łowiska w stanie kryzysu

Dziesięciolecia intensywnych połowów w europejskich akwenach doprowadziły do dramatycznego spadku liczebności populacji ryb. Obecnie ocenia się, że 88% wszystkich zbadanych gatunków ryb jest nadmiernie eksploatowanych, a prawie jedną trzecią odławia się powyżej biologicznie bezpiecznego limitu, co zagraża wręcz ich przetrwaniu.

Nadmierne połowy doprowadziły do spadku wydajności łowisk i stopniowej utraty miejsc pracy i dochodów przez rybaków. Poławia się coraz mniej coraz mniejszych ryb, a ich odnalezienie wymaga większego wysiłku, co często prowadzi do niechcianych przyłowów i odrzutów. Problemem są jednak nie tylko zbyt wysokie w stosunku do stanu populacji, połowy, ale też stosowanie groźnych dla środowiska metod połowów. Od swej inauguracji w 1983 roku, Wspólna Polityka Rybacka Unii Europejskiej nie zapobiegła nadmiernym połowom. Po 25 latach, za sprawą krótkoterminowych interesów ekonomicznych i politycznych, europejskie łowiska znalazły się w głębokim kryzysie.

Wprowadzona w 1983 roku Wspólna Polityka Rybacka (Common Fisheries Policy - CFP) Unii Europejskiej (UE) nie zapobiegła nadmiernym połowom. Po 25 latach jej działania, za sprawą krótkoterminowych interesów ekonomicznych i politycznych, europejskie łowiska znalazły się w głębokim kryzysie.

Gruntowna reforma Wspólnej Polityki Rybackiej daje możliwość przywrócenia równowagi ekonomicznej i społecznej i biologicznej rybołówstwa. W celu zapewnienia sprawiedliwej i długoterminowej możliwości korzystania z zasobów, konieczne jest zaprzestanie nadmiernych połowów, prowadzonych szkodliwymi dla środowiska metodami...

Państwa członkowskie UE apelują o to również w innych unijnych aktach prawnych, np. w Dyrektywie w/s Ramowej Strategii Morskiej, która ma na celu osiągnięcie Dobrego Stanu Środowiska w morzach Europy poprzez:

- zapewnienie stabilnych biologicznie liczebności populacji ryb i skorupiaków;
- zapewnienie stabilności i pełnej zdolności reprodukcyjnej wszystkich elementów morskiego łańcucha pokarmowego, poprzez utrzymanie odpowiednich liczebności populacji oraz odpowiedniej różnorodności gatunkowej

Do osiągnięcia tych celów niezbędna jest radykalna reforma Wspólnej Polityki Rybackiej i jej odpowiednie wdrożenie.

Fiasko Wspólnej Polityki Rybackiej

Europejski Trybunał Obrachunkowy stwierdził w 2007 roku, że Wspólna Polityka Rybacka nie osiągnęła swojego głównego celu - zrównoważonej eksploatacji żywych zasobów morskich. Niepowodzenie w walce z nadmiernymi połowami jest zasadniczo wynikiem braku woli politycznej. W szczególności, nie zdołano sprostać następującym wyzwaniom:

Nadmierny nakład połowowy

Ocenia się, że niektóre segmenty flot rybackich w UE są dwu-, lub trzykrotnie liczniejsze od wielkości potrzebnych do odłowu dostępnych kwot połowowych. Jesteśmy w stanie łowić więcej ryb, niż ich mamy. Nowoczesne, wyposażone w coraz lepsze rozwiązania technologiczne, kutry wyczerpują dostępne jeszcze zasoby ryb.

Zbyt wysokie kwoty połowowe

Kwoty połowowe ustalane w ostatnich trzech latach były o 48% wyższe niż te zalecane przez naukowców. W 2007 roku dla jednej z populacji szkockiego płamiaka łupacza ustalono kwotę połowową na poziomie ośmiokrotnie przewyższającym zalecenia naukowe.

Konsument płaci podwójnie

UE nadal wypłaca subsydia na modernizację flot rybackich, zamiast skupić się na ograniczeniu nadmiernej mocy połowowej, oraz inwestowaniu w technologie, które mogłyby przyczynić się do zapewnienia odnawialności zasobów ryb. Co więcej, zniesienie akcyzy paliwowej, koszty poniesione na utrzymanie odpowiedzialnej za zarządzanie rybołówstwem administracji krajowej, badania nad zasobami ryb oraz środki kontrolne można również uznać za subsydia dla sektora rybnego. Jak się ocenia, w 7 krajach Unii koszt rybołówstwa dla budżetów narodowych przewyższa całkowitą wartość połowów. W rezultacie płacimy obecnie za ryby dwukrotnie – poprzez subsydia i w sklepie.

...szansa na zmianę

rybie fakty

Nadmierne połowy:

1. Dorsz z Morza Północnego osiąga wiek rozrodczy około czwartego roku życia. Średni wiek dorsza odławianego w Morzu Północnym to 1,6 roku, a średnia waga poniżej 1 kg. W ocenie naukowców 93% dorszy z Morza Północnego odławia się zanim dojrzeją do reprodukcji.
2. Atlantycki tuńczyk błękitnoptęty, jeden z największych i najszybszych drapieżników morskich, na skutek nadmiernych połowów jest zagrożony całkowitym wyginięciem. Mimo to Międzynarodowa Komisja Ochrony Tuńczyków Atlantyckich (ICCAT) – odpowiedzialna za ochronę tuńczyka i decydująca o poziomie połowów – ustaliła na 2009 rok kwoty połowowe o 47% powyżej zaleceń naukowych.
3. 69% produktów rybnych na rynku Unii Europejskiej pochodziło w 2007 r. z importu
4. Między 1995 a 2004 r. całkowite połowy w 15 krajach członkowskich starej Unii zmniejszyły się o 27%, z 7,2 do 5,2 mln ton.
5. Wielkość odrzutów na niektórych łowiskach europejskich sięga 70-90%. Średnio 44% krewetek odławianych na wodach europejskich wyrzuca się, najczęściej martwych, z powrotem za burtę trawlerów
6. Niektóre gatunki są szczególnie wrażliwe na nadmierne połowy. Dotyczy to zwłaszcza ryb wolno rosnących i późno dojrzewających - w szczególności większości ryb głębinowych, rekinów i płaszczyk. Prawie jedna trzecia gatunków rekinów poddanych ocenie w wodach europejskich, została sklasyfikowana przez Europejską Unię Ochrony Przyrody (IUCN) jako zagrożona, albo narażona.

*sprawiedliwe i
równomierne
korzystanie
z obfitych
zasobów ryb*

Globalny zasięg UE

Unia Europejska (UE) ma ogromny wpływ na, oraz ponosi odpowiedzialność za stan światowych zasobów. Unijna flota rybacka jest trzecią co do wielkości na świecie i operuje na wszystkich oceanach. Unia jest też największym importerem produktów rybnych. Prawie 70% ryb na rynku europejskim pochodzi z importu.

UE posiada głos w niemal wszystkich regionalnych organizacjach zarządzania rybołówstwem, co daje jej możliwość wywierania wpływu na ochronę zasobów morskich, również dalekomorskich.

Unia Europejska mogłaby stać się wzorem dla innej części świata w odniesieniu do wprowadzania zasad zrównoważonego rybołówstwa. Niestety, ze względu na ogromny popyt na ryby i ich import z krajów trzecich wpływ nadmiernych połowów jest wręcz odwrotny – złe praktyki przenoszone są do krajów, gdzie ryby stanowią kluczowy element diety i dochodów.

2012 – Szansa na zmianę

Toczący się proces reformy Wspólnej Polityki Rybackiej stwarza szansę na wypracowanie nowej polityki, która powstrzyma nadmierne połowy, położy kres niszczyliskim praktykom połowowym i umożliwi sprawiedliwe i równomierne korzystanie z obfitych zasobów ryb.

OCEAN2012 dąży do takiej Wspólnej Polityki Rybackiej, która zapewni po roku 2012:

- Traktowanie zrównoważonego rozwoju rybołówstwa jako celu nadrzędnego, gwarantującego stabilność ekonomiczną i społeczną; Ograniczenie wielkości flot połowowych w oparciu o kryteria środowiskowe i społeczne;
- Wykorzystanie funduszy unijnych w celu płynnego przejścia do zarządzania rybołówstwem na zasadach zrównoważonych;
- Uzależnienie dostępu do zasobów ryb i pomocy publicznej dla rybołówstwa od czynników środowiskowych i społecznych;
- Upowszechnienie dostępu do danych dotyczących zasobów rybnych, takich jak wielkości połowów i flot rybackich, czy przestrzeganie przepisów przez kraje członkowskie UE,;
- Zobowiązanie decydentów do stosowania się do zaleceń naukowych.

*zdrowe tętniące życiem
oceany, przyczyniające się
do dobrobytu ludzkości*

OCEAN2012 – Kim jesteśmy

OCEAN2012 to koalicja organizacji zmierzających do takich zmian w europejskiej Wspólnej Polityce Rybackiej, które położą kres nadmiernym połowom, niszczycielskim praktykom połowów i umożliwią sprawiedliwe i równomierne korzystanie ze zdrowych zasobów ryb.

Koalicja OCEAN2012 została zainicjowana i jest koordynowana przez Pew Environment Group będącą agendą d/s ochrony przyrody fundacji the Pew Charitable Trusts - organizacji pozarządowej mającej na celu położenie kresu nadmiernym połowom ryb w oceanach świata.

Członkami-założycielami OCEAN2012 są: Coalition for Fair Fisheries Arrangements, The Fisheries Secretariat, **nef** (new economics foundation), Pew Environment Group oraz Seas at Risk.

www.ocean2012.org

FOTOGRAFIE: Strona 1: Zae Meakins/Getty Images; Strona 2: Norbert Wu/FWA; Strona 3: Dan Burton/istatimpi.com; Strona 4/5: Doug Allen/istatimpi.com; Strona 6: Imago/istock/FWA; Strona 8: Guillaume Plisson; Erica Olsen/FWA

